

7/2175
SK 78

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 30824082-610 2447
Konu : Edirne Milletvekili
Erdin BİRCAN'ın
Yazılı Soru Önergesi

....../....../2016
02 Mayıs 2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 01/03/2016 tarihli ve 43452547-120.07-21901 sayılı yazınız

Edirne Milletvekili Erdin BİRCAN'ın Bakanlığımıza yöneltmiş olduğu 7/2175 Esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Fatma Güldemet SARI
Bakan

EK:
Cevap Yazısı (3 Sayfa)

EDİRNE MİLLETVEKİLİ
SAYIN ERDİN BİRCAN'IN
TBMM 7/2175 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
AİT SORULAR VE CEVABI

SORULAR:

Yüksek hava kirliliği potansiyeli olan iller arasında yer aldığı Edirne Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından diğer bileşenlerle Edirne İli için “Temiz Hava Eylem Planı” (THEP 2014-2019) oluşturulmuştur.

Buna göre;

- 1- Edirne’ye tahsis edilen Hava Kalitesi İzleme İstasyonu’nda, 2014 yılından bugüne yapılan ölçüm sonuçları ve analizler nelerdir; ilçeler bazındaki yıllık ortalama ve sınır aşımaları karşısında ne gibi kararlar alınmaktadır?
- 2- 2014 yılı içinde hava kirletici gazların ortalama konsantrasyonları ve sınır değerlerinin aşıldığı gün sayılarının aylara göre dağılımı nedir?
- 3- Keşan’daki hava kirliliğine maruz kalan alan ve nüfus, son ölçümlerle değişiklik göstermiş midir?
- 4- Edirne İli geneli ve özellikle Keşan İlçesinde hava kirliliğinin başlıca nedenleri arasında sayılan kalitesiz yakıt kullanımının azaltılması konusunda Bakanlığınız ve “Temiz Hava Eylem Planı” na destek sağlayan kurumlar hangi çalışmaları yapmaktadır; hangi sonuçlara ulaşılmıştır?
- 5- İl genelinde hava kirliliğini dağıtmada hangi önlemler alınmakta ve planlanmaktadır?
- 6- İlimiz genelinde hava kirliliğinin kaynağında azaltılması için çalışma yapılmakta mıdır?
- 7- Planın yayınlandığı tarihten bu yana hava kirliliği ve emisyon konusunda envanter çalışması yapılmış mıdır?
- 8- Planın yayınlandığı tarihten sonra işletmelerden emisyon konusunda çevre izni alan işletmelerin sayısı kaçtır?
- 9- Hava kalitesiyle ilgili neden bir modelleme çalışması yapılmamıştır? “Temiz Hava Eylem Planı” kapsamında modelleme çalışmasında geline aşama nedir?
- 10- Keşan’da katı yakıt beslemeli merkezi ısıtmalı binalarda hava kirliliğinin azaltılması için yapılan çalışma var mıdır?
- 11- Keşan’da merkezi ısıtmalı binaların kaçında bacada filtrasyon sistemine geçilmiştir?
- 12- İl genelinde araçlar için egzoz gaz denetimlerinde ve 10 numara yağ denetimlerinde, trafiğe uygun olmadığı tespit edilen araç sayısı nedir?
- 13- İl genelinde izolasyonunu yaptıran bina sayısı kaçtır; denetimler nasıl sağlanmaktadır?
- 14- Sanayi tesislerinde kömür kullanan firmaların denetim sonuçları nedir?
- 15- İl genelinde bisiklet yollarının yaygınlaştırılması amacıyla, Bakanlığınızdan sağlanmış hibe var mıdır?
- 16- İl genelinde hava kirliliğinin azaltılması hedefiyle yeni çevre yollarının planlanması konusunda yapılan çalışmalar nelerdir?

CEVAP:

Bakanlığımız Ulusal Hava Kalitesi İzleme Ağına ait olan Edirne hava kalitesi izleme istasyonunda PM10 ve SO2 parametreleri tam otomatik ölçüm sistemiyle ölçülmekte olup elde edilen veriler anlık olarak www.havaizleme.gov.tr adresinden kamuoyu bilgisine sunulmaktadır. İnternet sitesinin raporlama bölümünden istasyonun kurulduğu 2005 tarihinden itibaren istenen periyotlarda rapor alınabilmekte olup, yıllık ortalama ve limit değer aşımalarına karşı Bakanlığımızca İllerimiz uyarılarak İlde alınması gereken önlemler belirlenmektedir.

Edirne İlinde; Merkez İlçede 2 adet ve Keşan İlçesinde 1 adet olmak üzere toplam 3 adet sabit hava kalitesi ölçüm istasyonu bulunmaktadır. 2014 yılından bu yana Edirne Merkez İlçede bulunan istasyonlardan alınan verilerde Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği'nde belirtilen saatlik ve 24 saatlik sınır değerlerin aşılmadığı, Keşan İlçesinde bulunan hava kalitesi ölçüm istasyonundan 2014-2015 kış dönemi boyunca alınan 24 saatlik SO₂ (kükürt dioksit) verilerinde 149 gün ortalama değerin (2014 yılı için 250µg/m³ – 2015 yılı için 225 µg/m³) üzerinde olduğu, PM₁₀ verilerinde ise 24 saatlik sınır değerin (2014 yılı için 100 µg/m³ – 2015 yılı için 90 µg/m³) üzerinde kalan gün sayısının 101 olduğu anlaşılmıştır.

2015-2016 kış döneminde Keşan İlçesinde alınan 24 saatlik verilerde SO₂ değerinin 133 gün sınır değerin (2015 yılı için 225 µg/m³ – 2016 yılı için 200 µg/m³) üzerinde olduğu, PM₁₀ 24 saatlik değerinin ise 65 gün sınır değerin (2015 yılı için 90 µg/m³ – 2016 yılı için 80 µg/m³) üzerinde olduğu anlaşılmıştır. Edirne hava kalitesi izleme istasyonunda, 2014 yılı içerisinde Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi (HKDY) yönetmeliğinde 24 saatlik ortalama süre için verilen PM₁₀ limit değerinin 19 kez aşıldığı SO₂ limit değerinin ise aşılmadığı tespit edilmiştir.

Keşan ilçesinde bulunan hava kalitesi ölçüm istasyonundan alınan verilerde 2014-2015 kış döneminde SO₂ değerlerinde; Ekim ayında 8, Kasım ayında 26, Aralık ayında 30, Ocak ayında 30, Şubat ayında 24, Mart ayında 31 gün sınır değerlerin aşıldığı, PM₁₀ değerlerinde; Ekim ayında 8, Kasım ayında 21, Aralık ayında 13, Ocak ayında 19, Şubat ayında 19, Mart ayında 21 gün sınır değerlerin aşıldığı belirlenmiştir.

Keşan'da yaşanan hava kirliliğine ilişkin alınan veriler kapsamında ilçede kullanılan yerli kömür standartlarında iyileştirmeye gidilerek Edirne İl Mahalli Çevre Kurulu Kararı ile 2014 yılından itibaren Isınmadan Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği'nde belirtilen 2. Grup yerli kömür standardından 1. Grup yerli kömür standardına geçilmiştir. Hali hazırda ilçede bulunan konutlarda ısınma amacıyla yalnızca 1. Grup yerli kömür ve ithal kömür kullanılabilir.

Ayrıca; Keşan Belediye Başkanlığı ve Edirne Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından yapılan denetimler arttırılmıştır. 2014 ve 2015 yıllarında ilçeden alınan verilerin uyarı eşik değerlerini aşması sebebiyle Keşan Kaymakamlığı ve Keşan Belediye Başkanlığı'na İl Mahalli Çevre Kurulunda belirtilen uyarı önlemlerinin alınması konusunda Edirne Valiliği tarafından gerekli yazılar yazılmıştır. 2015 yılı kasım ayında Edirne Valiliği tarafından ilçede yaşayan vatandaşlara yönelik bir kamuoyu duyurusu yapılmış ve hava kirliliğinin yaşanma nedenleri ile vatandaşlar tarafından uyulması gereken kurallar yerel basın aracılığıyla duyurulmuştur.

Etkin hava yönetiminin sağlanması kapsamında İllerde Mahalli Çevre Kurulları aracılığıyla kirliliğin azaltımına yönelik önlemler alınmaktadır. Edirne İli Temiz Hava Eylem Planında sanayi, trafik ve ısınma kaynaklı emisyonların azaltılmasına yönelik olarak yıl bazında 5 yıllık plan yapılarak eylemler belirlenmiştir. <http://www.csb.gov.tr/db/edirne/webmenu/webmenu16072.pdf> web adresinden eylem planına erişim sağlanabilir.

Edirne İlimizde araç denetimleri yapılmakta olup, bu denetimler sonucunda toplam 154.233,00 TL idari para cezası uygulanmıştır. Sabit istasyonlardan alınan veriler incelendiğinde sadece Keşan İlçesinden alınan verilerin sınır değerlerin üzerinde olduğu anlaşılmaktadır. Keşan İlçesinde konutlarda kullanılan katı yakıtların denetimi ve idari yaptırım uygulama konularında Bakanlığımızdan yetki devri almış olan Keşan Belediye Başkanlığı tarafından konutlarda bulunan kazanların, kullanılan yakıtların ve ilçede katı yakıt satışı yapan firmaların denetimleri yapılmaktadır.

Edirne Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüz tarafından kömür ocaklarından çıkarılan ve ısınma amaçlı olarak satılan yerli kömürlerden numuneler alındıktan sonra belgelendirme işlemleri yapılmakta, dönem içerisinde satış noktalarından numuneler alınmakta, konutlarda bulunan yakma sistemleri denetlenmektedir.

Bakanlığımızca yayımlanan 2013/37 sayılı Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Genelgesi ile nüfusu 250.000'den büyük olan alanlar için bölge ve alt bölgeler belirlenmiştir. Ulusal Hava Kirleticileri Emisyon Yönetim Sisteminin Geliştirilmesi Projesi ile birlikte bu bölgelerde daha detaylı çalışmalar yapılarak, maruz kalan bölge ve nüfuslar belirlenecektir.

Keşan İlçesinde 2014 yılı TÜİK verilerine göre ilçe merkezinin nüfusu 60.654 kişi olarak belirlenmiştir. Temiz Hava Eylem planında belirtilen nüfusa göre hava kirliliğinden etkilenen ilçe merkezinin nüfusu 1.144 kişi artmıştır.

Edirne İli Temiz Hava Eylem Planında kirliliğin kaynak bazında azaltımına yönelik olarak ısınma, trafik ve sanayi başlıklarında eylemden sorumlu kurum ve kuruluşlar tarafından kısa ve uzun vadede alınacak önlemler belirlenmiştir.

Edirne İlimiz genelinde ısınmadan kaynaklanan hava kirliliğinin önlenmesi açısından ilde kullanılan katı yakıtların denetimleri Edirne Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüz ve yetki devri almış belediye başkanlıkları (Edirne Belediye Başkanlığı ve Keşan Belediye Başkanlığı) tarafından yapılmaktadır. Tesislerden kaynaklanan emisyonların kontrol altına alınabilmesi adına emisyon izni kapsamında olan tesislere Bakanlığımızdan yetki almış laboratuvarlar tarafından yapılan ölçümler sonucunda hazırlanan emisyon ölçüm raporları doğrultusunda hava emisyonu konulu Çevre İzin Belgesi düzenlenmekte olup, izin süresince tesisler tarafından söz konusu rapor 2 yıllık periyotlarla teyit ölçümleri yaptırılarak yenilenmektedir.

Bakanlığımızca Marmara Bölgesi Pilotunda Ulusal Hava Kirleticileri Emisyon Yönetim Sisteminin Geliştirilmesi Projesi yürütülmekte olup, proje ile öncelikli olarak Marmara Bölgesinin emisyon envanterinin 2016 yılı içinde tamamlanması hedeflenmiştir.

Edirne İlimizde bulunan sabit hava kalitesi ölçüm istasyonlarından veriler saatlik olarak alınabilmekte ve www.havaizleme.gov.tr tüm vatandaşlarımızca takip edilebilmektedir. Sistem üzerinden yapılan raporlamalar ile hava kalitesine ilişkin değerler takip edilmektedir. Edirne İli genelinde 61 adet tesise Hava Emisyonu konulu Çevre İzin Belgesi, 6 tesise Hava Emisyonu konulu Geçici Faaliyet Belgesi düzenlenmiştir.

Planın onaylandığı tarihten itibaren Edirne İli genelinde 20 tesise hava emisyonu konulu Çevre İzin Belgesi 6 tesise ise Hava Emisyonu konulu Geçici Faaliyet Belgesi düzenlenmiştir.

Ayrıca; Edirne İlimizde bulunan sanayi tesislerinin kullanmış oldukları kömürlerin denetimi ile ilgili olarak herhangi bir numune alma işlemi gerçekleştirilmemekte olup, tesislerde bulunan kazan ve proses bacalarından yapılan ölçüm sonuçları takip edilmektedir. Bu kapsamda yapılan denetimlerde tesislerde herhangi bir olumsuzluğa rastlanmamıştır. Edirne İlimizde kömür kullanan 33 adet tesis denetlenmiş ve 1 tesise idari yaptırım uygulanmıştır.

